

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 5C/117/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212211163
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Jačková Sziegel
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2012:2212211163.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Dunajskej Strede pred sudkyňou JUDr. Máriou Jačkovou Sziegel v právnej veci navrhovateľa : X. K. B..K., C., S. X/A, P. : XX XXX XXX, proti odporkyňi : T. F., H.. XX.XX.F., C. X. K. Č.. XXX, X., o návrhu na zaplatenie istiny 824,54 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Odporkyňa je povinná navrhovateľovi istinu 173,54 € s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 173,54 € od 7.8.2010 až do zaplatenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku sa žaloba **z a m i e t a**.

Odporkyňi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 9.7.2012 domáhal zaplatenia pohľadávky 824,54 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 7.8.2010 až do zaplatenia ako aj trovy konania odvolávajúc sa na povinnosti vyplývajúci odporcovi zo zmlúv o poskytovaní služieb GSM uzavretých dňoch 4.12.2009 a 6.12.2009 pod číslami B. XXXXXXX, B. XXXXXXX, na základe ktorých odporkyňa obdržala 3ks mikroprocesorových SIM kariet, ktorými umožnil navrhovateľ odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. Súčasne s týmito zmluvami boli uzatvorené Dodatky k zmluve o poskytovaní služieb, na základe ktorého odkúpila odporkyňa mobilné telefóny 2ks značky H. XXXXi K. C. T. E. S. L. S. X,-€. B. Z. R. H. XXXXi K. K. T. E. L. X,-€. Odporkyňa mala porušiť zmluvné podmienky v zmysle Dodatku k Zmluve, keď neuhradil faktúry za jednotlivé obdobia od decembra 2009 do júna 2010 v sume 173,54 €, čím jej vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 763,09 €. Navrhovateľ žiadal zaplatiť len zníženú zmluvnú pokutu vo výške 657,-€, z celkovej zmluvnej pokuty bez bližšieho zdôvodnenia.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd prejednal vec v neprítomnosti účastníkov konania, ktorí doručenie mali riadne vykázané, neúčast' na pojednávanie neospravedlnili a ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Súd rozhodol na základe listinných dôkazov predložených navrhovateľom.

Z pripojených zmlúv o poskytovaní služieb GSM uzavretých medzi účastníkmi konania obdržal 3ks mikroprocesorových SIM kariet, ktorou umožnil navrhovateľ odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. Odporca mal poskytnuté mobilné telefónne čísla XXXX XXXXXX, XXXX XXXXXX, XXXX XXXXXX. Súčasne s touto zmluvou boli uzavreté dodatky k zmluvám o poskytovaní služieb, na základe ktorého odkúpil odporca mobilné telefóny za zvýhodnenú cenu s tým, že v prípade porušenia zmluvy mu hrozil záväzok zaplatenia zmluvnej pokuty. Poskytnutá zľava

na mobilné telefóny bola podmienená že splní všetky podmienky dojednané v bode 2 Dodatkov k zmluvám. Riadne a včas na základe faktúr daňového dokladu uhradí kúpnu cenu zakúpenú akciový telefón, zaplatí aktivačný poplatok za aktiváciu každého jedného ním zakúpené užívateľského programu. Zotrvá po celú dobu, na ktorú sa zaviazal v bode 2.3 ako aktívny užívateľ spoločnosti ORANGE. Z článku 2 Dodatku k zmluve pod bodom 2.2 vyplýva povinnosť pre odporcu zaplatiť manipulačný poplatok za odstránenie každej SIM karty a uhradiť všetky svoje finančné záväzky za služby GSM, ktorému spoločnosť ako navrhovateľ poskytla pre ktorú v deň podania žiadosti v zmysle 2.1 už uplynula lehota ich splatnosti, úhrady vykonať v hotovosti alebo bez hotovostným prevodom na účet spoločnosti na číslo účtu najneskôr deň v ktorom podá svoju žiadosť o odstránenie SIM karty a odpojenia ako účastníka zo siete najneskôr, však v lehote do 10 dní po ktorom podal žiadosť alebo po ktorom došlo k jeho odpojeniu zo siete. V prípade porušenia podmienok dojednaných v zmluve si účastníci konania dojednali v bode 2 pod bod 2.5 zmluvnú pokutu vo výške 763,09 €.

Pred žalobnou upomienkou zo dňa 23.7.2010 vyzval navrhovateľ odporcu na zaplatenie istiny 173,54 € a prípade nesplnenia povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu 7900,-€, ktorý nedoplatok vznikol za obdobie od decembra 2009 do júna 2010 ako nedoplatku za hovorné, v prípade, že uvedená suma nebude pripísaná celá pohľadávka na účet navrhovateľa, dojde k deaktivácii SIM karty pre poskytovanie služieb GSM bez možnosti ďalšej aktivizácie.

Podľa § 51 Obč. zák. Účastníci konania môžu uzavrieť zmluvu, ktorá nie je pomenovaná v Obč. zák.

Medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva nepomenovaná v zmysle § 51 O.s.p., kde navrhovateľ je právnická osoba - podnikateľ a odporca fyzická osoba - nepodnikateľ. Účastníci sa dohodli, že ich právnych vzťah sa budú spravovať Obchodným zákonom /§ 262 ods. 1 Obch. zák./ z dôvodu ktorého sa bude posudzovať ako nepomenovaná zmluva v zmysle § 269 ods. 2 Obch.zák. keďže sa jedná o vzťah medzi na jednej strane nepodnikateľom, a podmienky stanovené v Obchodnom zákonníku, sú pre odporcu nevýhodné, súd použil ustanovenie výhodnejšie pre odporcu a to úpravu v Obč. zákonníku (§ 54 ods. 2 Obč. zákona).

V zmysle § 52 ods. 1 až 3 Obč. zákonníka v platnom znení v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo, alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona, a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jedna strana dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákona v platnom znení, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa (Ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Obč. zákona, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršich svoje zmluvné postavenie.

Pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Zákon spotrebiteľský úver definuje ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru, alebo v inej právnej forme. Na posúdenie tejto okolnosti, či sa jedná o spotrebiteľský úver, zásadne je rozhodujúca akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje, teda či je to pôžička, úver, nepomenovaná zmluva, ale dôležitá je kauza, t.j. že sa jedná o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Takouto zmluvou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Spotrebiteľský úver upravuje jednak zákon o spotrebiteľskom úvere, ktorý hovorí o poskytnutí úveru spotrebiteľovi mimo jeho podnikateľskej činnosti, alebo povolania, a vo vzťahu obchodným zákonníkom a účinky normy *lex specialis* a popri tejto špeciálnej norme požívajú výraznú ochranu spotrebiteľ v normách neprijateľných zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy, vrátane služieb na finančnom trhu, podľa § 53 Obč. zákonníka. Náležitosti zmluvy vymedzuje zákon o spotrebiteľských úveroch § 4 ods. 1 a 2 a stanovuje sankciu neplatnosti prípade nedodržania písomnej formy, a jednotlivých náležitostí, ktoré musí obsahovať táto zmluva, jednak sumu, výšky úveru, počet termín splátok, istiny, úrok a iný poplatok, popis tovaru služby, na ktoré sa zmluva vzťahuje, cenu tovaru, poskytnuté služby, identifikáciu vlastníka, podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, v prípade leasingu adresu predávajúceho, na ktoré môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, meno a adresu spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov.

Na základe uvedenej skutočnosti súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá nepomenovaná zmluva, ktorá však má náležitosti platného právneho úkonu, keďže účastníci k tejto zmluvy sa dohodli na predmete zmluvy, ktorým má byť služba poskytovaná GSM za dojednanú cenu poskytovania služieb GSM. Odporca v priebehu existencie zmluvy využíval služby poskytované navrhovateľom. Navrhovateľ mesačne účtoval platby za hovory, ďalej mesačné poplatky, ktoré však odporkyňa v lehote stanovenej vo faktúre neuhradila. Takto jej vznikol nedoplatok 173,54 €. Vzhľadom na to, že podľa vykonaného dokazovania sa preukázalo, že nárok navrhovateľa bol dôvodný, súd zaviazal odporkyňu na zaplatenie pohľadávky navrhovateľa v súlade s návrhom. Pokiaľ ide o príslušenstvo pohľadávky súd zaviazal odporcu aj na zaplatenie úrokov z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1 a 2 Obč. zákona v spojitosti s § 3 Nariadenia SNR č. 87/1995 v zmysle novely č. 586/2008 Z.z., ktorý stanovuje výšku úroku z omeškania ako 8percentuálnych bodov vyššiu, než ako je úroková sadzba stanovená Európskou centrálnou bankou v čase omeškania sa dlžníka. Výška úroku z omeškania v rozhodnom čase, keď navrhovateľ žiadal o zaplatenie pohľadávky v dodatočnej lehote do 6.8.2010, sa dostal do omeškania odporkyňa od 7.8.2010. úrok z omeškania činil 9% ročne.

Podľa § 544 ods. 1 a 3 Obč. zákona, ak strany dojednanú pre prípad porušenie zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Obč. zákona, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečenej povinnosti, ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody, spôsobenej porušením povinnosti na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla a na to o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci X. K. S. T. XX. X. XXXX Č.. E.. XXC/XXX/XXXX-XX v spojení s rozsudkom E. K. N. S. T. X. X. XXXX Č.. E.. XXCo/XXX/XXXX. Vo viacerých

prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb operátora o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (Q. X. K. K. T. XX. XX. XXXX Č.. E.. XC/XXX/XXXX, Q. X. K. N. H. R. T. XX. XX. XXXX Č.. E.. XXC/XXX/XXXX-XX B. P.).

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav naviac zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky naviac vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Naviac zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Politiky štátov EÚ zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 38 Charty základných práv EÚ). Práve neprijateľné podmienky a opakované uplatňovanie nemorálnych plnení uplatňovaných z nekalých zmluvných podmienok môžu odradiť spotrebiteľov od kupovania produktov a znížiť úroveň ich ekonomickej slobody a života. Spotreba vysokou mierou participuje na HDP a ochrana hospodárskych záujmov spotrebiteľov je preto osobitne dôležitá (čl. 169 Zmluvy o fungovaní EÚ). Vzhľadom na uvedené skutočnosti sú návrh v časti zaplataenia zmluvnej pokuty v celom rozsahu zamietol.

V zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. súd odporkyni náhradu trov konania nepriznal, hoci bola úspešná v pomernej časti uplatneného nároku, vo väčšom rozsahu, než ako bola úspešnosť navrhovateľa. trov odporkyni týmto konaním nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1/ O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1/ O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 12,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože vykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedú sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2 O.s.p.).